

Monumentnummer*: 510281

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 september 1999
Kadaster deel/nr 82732/146

Woonplaats* Zeist
Gemeente* Zeist
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Zeist
Locatieomschrijving centrum

Kadastrale gemeente* Zeist
Sectie* M
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 5312

Omschrijving**

Inleiding

Het raadhuis aan de 1e Dorpsstraat is in 1877 in eclecticisme stijl ontworpen door architect A. B. Nijland en gebouwd door A. Groenendijk, in opdracht van het gemeentebestuur van Zeist. Tot 1909 heeft het pand dienst gedaan als gemeentehuis. Oorspronkelijk bevonden zich tegen de vensters ter weerszijden van het balkon zinken balustrades. Deze zijn thans niet meer aanwezig. Na een verbouwing in de jaren 1980 maakt het pand thans wederom deel uit van het gemeentehuis, aangezien de voorgevel werd opgenomen in de nieuwbouw. De bescherming beperkt zich dan ook tot de hoofdonderdelen van het casco, die deel uitmaken van de karakteristieke 19de eeuwse bebouwing aan de 1e Dorpsstraat, die oorspronkelijk de deftige winkelstraat van Zeist was.

Omschrijving

Het RAADHUIS telt twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak, dat is gedekt met gesmoorde tuiles du Nord pannen. De voorgevel of zuidwestgevel heeft een symmetrische indeling en is vijf assen breed met een licht risalerende middenpartij van drie traveeën, die een extra bouwlaag heeft gekregen.

De eerste bouwlaag heeft een natuurstenen plint, waarin gietijzeren, getoogde sierroosters zijn gezet. In de plint bevindt zich tevens de eerste steen met de tekst: "De eerste steen gelegd door Jhr. W.K. Huijdecoper burgemeester van Zeist den 12 september 1877." Boven

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de plint is de in kruisverband opgetrokken gevel versierd met natuurstenen brede banden. Op elke as, met uitzondering van de middenas waar zich de ingang bevindt, is een getoogd T-venster gezet. De buitenste vensters hebben aan weerszijden een natuurstenen liseen, waarop consoles zijn gezet die een geprofileerde kroonlijst boven het venster dragen. De vensters ter weerszijden van de ingang hebben een hardstenen omlijsting, waarboven een cordonband is gezet. De ingang op de middenas is in een getoogde portiek geplaatst en bestaat uit een dubbele gedecoreerde paneeldeur met getoogd bovenlicht. De toog van de portiek heeft een geprofileerde sluitsteen met het wapen van Zeist. De tweede bouwlaag bevat in het midden een dubbele balkondeur. Ervoor bevindt zich een op consoles rustend balkon met balustrade. De T-vensters en deur op deze verdieping zijn voorzien van natuurstenen omlijstingen met ter hoogte van de speklagen blokvormige accenten. Deze bouwlaag wordt met een geprofileerde kroonlijst afgesloten. Op deze lijst zijn siervazen geplaatst. De derde bouwlaag van de middenpartij kent twee vensterassen. Deze bouwlaag bevat vijf gecanneleerde pilasters onder een kroonlijst die ter plaatse van de pilasters naar voren komt en op pilasters rust. De middenpartij wordt bekroond door een gedecoreerde attiek die in het midden getoogd is. In de attiek is een rondvenster geplaatst. De attiek wordt afgesloten met een geprofileerde kroonlijst met op de hoeken zinken hellebaarden en morgensterren, als een verwijzing naar de gemeentelijke gerechtigheid, en in het midden een zinken pinakel.

Waardering

Het Zeister raadhuis uit 1877 is van cultuurhistorisch belang vanwege de functie in combinatie met het nabij gelegen raadhuis van Stuivinga aan Het Rond alsmede van architectuurhistorische waarde vanwege de bouwstijl en detailleringen en vanwege de plaats in het oeuvre van de Utrechtse architect A.B. Nijland. Tenslotte is het object van ensemblewaarde als beeldbepalend onderdeel van het negentiende eeuwse gevelfront aan de 1e Dorpsstraat.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderd

Functie

Gemeentehuis